

GROEP - REGIO - LANDELIJKE VERENIGING: ondersteuning en afstemming

1. INLEIDING

Het doel van deze notitie is inzichtelijk te maken wat ondersteuning betekent en hoe de ondersteuning aan de regio's er in de praktijk kan uitzien.

Ruim 1300 Scoutinggroepen, over het hele land verspreid, geven vorm aan (het spel van) Scouting. Elke groep is verantwoordelijk voor de uitvoering en de kwaliteit hiervan. Scoutinggroepen vormen samen een regio.

Tegelijkertijd is elke groep verbonden met de landelijke vereniging Scouting Nederland. Het lidmaatschap brengt verplichtingen met zich mee om te voldoen aan de kenmerken - identiteit - en de kwaliteitseisen die Scouting tot Scouting maken. Onder kenmerken verstaan we de doelstelling van de vereniging en de uitwerking van de ideeën over het Scoutingspel per leeftijdsgroep.

Hiermee is het spanningsveld geschetst tussen de zelfstandigheid van de groep en de identiteit van Scouting. Scouting Nederland is op haar beurt lid van een wereldorganisatie wat ook bepaalde eisen stelt en verplichtingen met zich meebrengt.

De zelfstandigheid van groepen, hun onderlinge verbondenheid en het deel uitmaken van een landelijke vereniging komen ook tot uiting in de manier waarop Scouting Nederland is georganiseerd. De vereniging Scouting Nederland kent drie bestuurlijke lagen, namelijk: het groepsniveau (groepsraad en groepsbestuur), het regioniveau (regioraad en regiobestuur) en het landelijk niveau (landelijke raad en landelijk bestuur).

Om afstemming tussen behoeftes van de groep en de relatie met de vereniging te waarborgen, zijn communicatie, overleg en ondersteuning noodzakelijk.

Deze notitie is gericht op het aspect **ondersteuning**. Om de onderlinge betrokkenheid en afhankelijkheid binnen de verenigingsstructuur zichtbaar te maken, staan we in hoofdstuk 5 stil bij het aspect **communicatie**.

Achtereenvolgens komen de volgende punten aan de orde:

- Wat is ondersteuning?
 - vraag en aanbod
 - aanbevelingen
- Het ondersteuningspakket
 - basisondersteuning Scoutinggroepen
 - kwaliteitseisen
 - toekomstgerichte ondersteuning
 - samenwerking tussen regio's
 - landelijk aanbod
 - aanbevelingen
- Wie bieden ondersteuning?
 - vrijwilligers
 - prioriteiten en solidariteit
 - wat hebben ondersteuners nodig?
 - aanbevelingen
- Communicatie
 - communicatie regio's en landelijk niveau
 - aanbevelingen

2. WAT IS ONDERSTEUNING?

Groepen die met elkaar in een regio samenwerken, spreken samen af aan welke ondersteuning in de regio behoefte is. Dat doen ze minimaal eens per jaar.

De regio is het eerste en voornaamste aanspreekpunt van de Scoutinggroep voor ondersteuning. Ondersteuning die de regio niet zelf kan organiseren of waarvan het efficiënter en/of effectiever is dit anders te doen, kan van elders komen, bijvoorbeeld geleverd door twee of meer regio's samen, door een steunpunt, door het Landelijk servicecentrum of door een Landelijk-beleidsteam.

In een aantal regio's is ook ondersteuning van buiten Scouting beschikbaar. Binnen Scouting moeten we ons goed realiseren dat vrijwilligers het grootste deel van de ondersteuning leveren. In beperkte mate zijn beroepskrachten beschikbaar om de gewenste, vaak specifieke ondersteuning uit te voeren.

Het zwaartepunt van de ondersteuning ligt dus bij de regio. Ondersteuning aan Scoutinggroepen noemen we daarom dan ook regio-ondersteuning.

Voor bepaalde taken heeft de regio zelf ook behoefte aan ondersteuning. Dat noemen we in deze notitie de ondersteuning van het regioniveau.

Kortweg: Ondersteuning is dus de verzameling van alle activiteiten die de ondersteuningsorganisatie ontplooit om een antwoord te bieden op vragen uit groep en regio.

Scoutinggroepen mogen door hun lidmaatschap van Scouting Nederland verwachten dat er ondersteuning voor de groep en haar leden beschikbaar is. Uitgangspunt daarbij is dat de ondersteuning zo dicht mogelijk bij de werkvloer plaatsvindt: in eerste instantie dus in de regio. Kan een regio de ondersteuning niet leveren, dan blijft ze er toch verantwoordelijk voor. Voor zaken waarbij het effectiever of efficiënter is de ondersteuning centraal te organiseren, is het Landelijk bestuur verantwoordelijk.

Vraag en aanbod

Voor we het begrip regio-ondersteuning verder uitwerken, staan we stil bij het verschil tussen vraaggerichte en aanbodgerichte ondersteuning.

Het zou wenselijk zijn dat de ondersteuningsorganisatie zich strikt beperkt tot de activiteiten waarom gevraagd wordt. Daar is dus klaarblijkelijk behoefte aan. Voor ondersteuningsorganisaties is het een bekende valkuil om die ondersteuning te geven waarvan ze als aanbieder vindt dat het nodig is. Met andere woorden: aanbodgericht. Als afnemers daarvan gebruikmaken, wordt dat als de legitimatie van het aanbod gezien. Dat afnemers die ondersteuning afnemen, kan voor een deel worden verklaard door het 'fastfoodgemak': het wegrestaurant biedt het aan. Anderzijds, principiëler van aard, is het moeilijk de juiste hulpvragen te formuleren. Ook dat moet een organisatie soms leren. Een ondersteuningsorganisatie heeft van nature de neiging om taken en verantwoordelijkheden weg te halen van de plaats waar ze thuishoren. Wel mogen regio's vanuit de vereniging een vraaggerichte ondersteuning verwachten. Dit betekent dat niet alleen onderzocht wordt welke vragen er zijn, maar ook welke er zouden kunnen zijn.

Het is ook om een andere reden niet genoeg de regio-ondersteuning te beperken tot datgene waarom gevraagd wordt. Scoutinggroepen hebben verplichtingen omdat ze deel uitmaken van een groter geheel, de vereniging Scouting Nederland. Daarbinnen zijn afspraken gemaakt over welke aspecten het geheel tot een vereniging maken. Die aspecten zijn vanzelfsprekend aanbodgericht.

In de inleiding is het spanningsveld geschetst tussen zelfstandigheid en identiteit/kwaliteit van Scouting. Dat spanningsveld laat zien dat zowel groepen als regio's in hun zelfstandigheid beperkt worden door verenigingsafspraken. Bij het ondersteunen zal het in

principe om de 'collectieve winst' moeten gaan. Vraag en aanbod bepalen samen de markt en het formuleren van de juiste vraag is het halve antwoord. Voortdurende afstemming door groepen met de ondersteuningsorganisatie (via regioraad) en met de regio's (via Landelijke raad) is noodzakelijk om op een goede manier met dit spanningsveld om te gaan.

Naast het 'vanzelfsprekende' aanbod moet een regio ervoor zorgen dat de gemaakte afspraken uitgevoerd worden. De afgesproken trainingen moeten bijvoorbeeld daadwerkelijk beschikbaar komen en blijven.

Het ondersteuningspakket waarvan groepen op deze manier dicht bij huis gebruik kunnen maken, noemen we voor het gemak 'basisondersteuning'. De gezamenlijke leden in de regio zijn verantwoordelijk voor de organisatie hiervan.

Aanbeveling 1

Versta onder ondersteuning: de verzameling van alle activiteiten die de ondersteuningsorganisatie ontplooit om een antwoord te bieden op vragen uit Scoutinggroep en -regio.

Aanbeveling 2

Erken de noodzaak van permanente afstemming van de ondersteuningsorganisatie met de groepen/regio's t.a.v. vraag en aanbod.

Aanbeveling 3

Elke ondersteunende instantie - op welk niveau dan ook - moet zich bewust zijn van de aanbodgerichte ondersteuning die zij geacht wordt te leveren.

Aanbeveling 4

Een steeds terugkerend aandachtspunt voor elke ondersteunende instantie - op welk niveau dan ook - is het krijgen en houden van inzicht in de actuele ondersteuningsvragen.

3. HET ONDERSTEUNINGSPAKKET

Om te kunnen aangeven welke ondersteuning het meest gewenst is, moet de Scoutinggroep weten welk aanbod er al 'in de etalage ligt' bij de regio of elders in de vereniging. Dit kan gaan om ondersteuning waarvan de vereniging bedacht **en** besloten heeft dat dit noodzakelijk is, samenhangend met identiteit/kwaliteit. Het kan ook ondersteuning zijn die de eigen regio hierop aanvullend organiseert. Zoals in hoofdstuk 2 staat, gaat de vereniging er vanuit dat iedere regio in staat moet zijn een basisondersteuning te organiseren. Deze ondersteuning bestaat uit de volgende onderdelen:

Basisondersteuning Scoutinggroepen

a. inhoudelijk

- een jaarlijkse trainingsmogelijkheid voor nieuwe leiding: introductie, start- en programmatrainingen conform eindtermen;
- kampeertrainingen, specifieke Waterwerktrainingen;
- ieder jaar een activiteit met meerdere Scoutinggroepen voor elke leeftijdsgroep
- deskundigheidsbevordering bij het uitvoeren van de taak.

b. bestuurlijk/randvoorwaardelijk

- informatievoorziening en advies over alle facetten van Scouting: Scouting algemeen, programma's, ledenactiviteiten, kamperen, internationaal, verzekeringen, juridische aspecten, levensbeschouwing, Scouts met een handicap, intercultureel, enz.;
- vangnet voor (acute) hulp bij problemen: bemiddeling bij conflicten, juridische hulp;
- jaarlijks contact met de groepen om hun ondersteuningswensen te inventariseren;

- behartigen van de belangen van de groepen uit de regio binnen de vereniging en naar lokale, regionale en provinciale overheid.

Een regio levert **voldoende kwaliteit** wanneer zij:

1. de benodigde (hierboven genoemde) basisondersteuning zo organiseert dat de groepen hierover tevreden zijn;
2. door deze ondersteuning te leveren uitvoering geeft aan het actuele verenigingsbeleid;
3. in het eigen beleids- en werkplan aan de groepen en aan de vereniging laat zien op welke manier zij de basisondersteuning realiseert en aansluit op de beleidsprioriteiten van de vereniging;
4. een gezond financieel beheer van de regio voert;
5. een medewerkersbeleid heeft en uitvoert waardoor zij in staat is de continuïteit van de ondersteuning in de regio in de zin van menskracht te organiseren en te garanderen, onvoorziene omstandigheden daargelaten.

Toekomstgerichte ondersteuning Scoutinggroepen

Wil een regio dit basisaanbod uitbreiden met andere ondersteuningsactiviteiten, dan gaat het niet alleen over duurzame bouwstenen voor de groepen in de eigen regio. Ook de vereniging heeft baat bij deze uitbreiding. Dat is dus van groot belang voor de ontwikkeling en toekomst van Scouting. Te denken valt aan thema's als:

- de toekomst van Scouting in de regio door te werken aan ledengroei en/of de oprichting van nieuwe Scoutinggroepen;
- het opzetten van bestuurlijke contacten met de overheid en maatschappelijke organisaties waardoor het imago van en de bekendheid met Scouting verbeteren;
- het ondersteunen van Scoutinggroepen bij het verkrijgen van fondsen en subsidies;
- het ondersteunen van Scoutinggroepen bij (ver-)bouwprojecten, mede op basis van deskundigheid;
- het faciliteren van Scoutinggroepen door bijvoorbeeld de opzet van een materialendepot voor de uitleen van duurzame materialen of het (laten) beheren van Scoutingkampeerterreinen;
- het (mede-)ontwikkelen van producten of inhoudelijk verenigingsbeleid vanuit de eigen deskundigheid of mogelijkheid, die ook voor anderen dan de eigen regio bruikbaar zijn, in overleg met landelijke teams.

Samenwerking tussen regio's

Voor de groep is de regio met betrekking tot de basisondersteuning het eerste aanspreekpunt. De regio kan, om deze ondersteuning te organiseren, contact zoeken met buurregio's om de mogelijkheden van samenwerking te bekijken. Goede samenwerking is niet alleen efficiënt en effectief, maar geeft ook ruimte voor synergie en het benutten van elkaars sterke punten. Regio's die niet al samenwerken in een steunpuntverband hebben misschien een extra duwtje in de rug nodig. Ze worden zich daardoor bewust van de kansen van interregionale of provinciale samenwerking. De ondersteuning om deze bewustwording te bewerkstelligen, is de verantwoordelijkheid van het Landelijk servicecentrum.

De vereniging kiest er ook voor om bepaalde vormen van ondersteuning centraal te organiseren. Bijna altijd op basis van efficiency en effectiviteit wordt een aantal ondersteuningsactiviteiten landelijk uitgevoerd:

Landelijk aanbod

Voorbeelden van centrale ondersteuning zijn:

a. inhoudelijk

- landelijke leden- en kaderactiviteiten;
- specialistische ondersteuning.

b. bestuurlijk/randvoorwaardelijk

- bladenpakket;
- internetsite;
- lidmaatschapskaarten;
- secundaire WA-/ongevallenverzekering;
- verkoop van materialen, zoals brochures, programmaboeken of Scoutingkleding.

Besluiten over de basisondersteuning neemt de Landelijke raad.

Scoutinggroepen mogen in principe van de eigen regio verwachten dat deze basisondersteuning voor ze georganiseerd wordt. Aan de andere kant mag de regio van de Scoutinggroepen in het algemeen belang inzet verwachten om de benodigde ondersteuning in de regio te organiseren.

De landelijke vereniging mag van de regio's verwachten dat zij de besluiten van de Landelijke raad uitvoert in de eigen regio, conform het verenigingsbeleid. Het is noodzakelijk dat iedere regio de ondersteuning die zij groepen wil leveren in een concreet plan opneemt. Op deze wijze worden ook consequenties van besluiten van de Landelijke Raad (en van het lidmaatschap van Scouting Nederland) zichtbaar gemaakt en kan het desgewenst getoetst worden.

Kan een regio de basisondersteuning niet zelf leveren, dan moet zij zelf initiatief nemen om andere vormen van ondersteuning te organiseren. In het volgende hoofdstuk staat welke ondersteuning voor de regio hierin mogelijk is.

Aanbeveling 5

Besluit dat Scoutinggroepen in hun regio op basisondersteuning kunnen rekenen.

Aanbeveling 6

Regio's maken in hun plannen aan Scoutinggroepen en aan de vereniging zichtbaar op welke manier ze de ondersteuning realiseren en hoe deze aansluit op de beleidsprioriteiten van de vereniging.

Aanbeveling 7

Hetgeen individuele (jeugd-)leden en hun ouders mogen verwachten van hun Scoutinglidmaatschap zal door de vereniging worden uitgewerkt Dit maakt explicieter waarop de regio (de vereniging) de Scoutinggroep mag aanspreken.

4. WIE BIEDEN ONDERSTEUNING?

Op regioniveau leveren vrijwilligers ondersteuning aan Scoutinggroepen. Ook ondersteuning aan regio's is in de meeste gevallen vrijwilligerswerk. Soms leveren beroepskrachten ondersteuning aan regio's en Scoutinggroepen. Deze beroepskrachten zijn werkzaam op Scoutingsteunpunten en in het Landelijk servicecentrum.

Vrijwilligers

Zijn bovengenoemde taken ook (met plezier!) uit te voeren door de huidige regio's? Dat is een vraag aan de regio's. Of Scoutinggroepen tevreden zijn over de ondersteuning en of regio's voldoende kwaliteit leveren, is een vraag die alleen die groepen kunnen beantwoorden.

Per regio is het aantal geregistreerde personen in kaart gebracht die in de regio functies vervullen. Dit overzicht kan vragen oproepen over de actualiteit van het registratiesysteem. Het gaat echter om de grote lijn die de cijfers zichtbaar maken.

Deze gegevens laten zien:

- de kwantitatieve invulling per regio;
- de verschillen tussen regio's;
- mogelijke knelpunten bij de regio's.

Deze gegevens geven GEEN inzicht in:

- de 'feitelijke' en actieve beschikbaarheid van deze personen;
- de tevredenheid van de groepen of de regio zelf;
- de kwaliteit van de beschikbare mensen en geleverde ondersteuning.

Het beeld dat uit dit overzicht naar voren komt, is zeer divers. Zo divers zelfs dat we moeten vrezen dat bepaalde taken maar voor een deel en soms zelfs helemaal niet uitgevoerd kunnen worden. Om de genoemde taken met plezier te kunnen uitvoeren, is voldoende bezetting noodzakelijk.

Als een regio niet of nauwelijks functioneert door gebrek aan vrijwilligers, moet een eerste zorg zijn: het tot stand brengen van kaders en infrastructuur en gericht werven van menskracht. De vereniging heeft hierin als voor de hand liggende mogelijkheid om in de vrijwilligersorganisatie naar oplossingen te zoeken. Ook de inzet van beroepsmatige ondersteuning is mogelijk.

Prioriteiten en solidariteit

Beroepsmatige regio-ondersteuning, betaald uit de verenigingsmiddelen, is het instrument waarover de vereniging met enige zekerheid beschikt. Dit instrument kunnen we dus zeer gericht inzetten. Op dit moment is sprake van het recht van gelijkheid: alle regio's ontvangen uit de verenigingsmiddelen dezelfde ondersteuningsruimte.

Gelet op de beperkte schaarse middelen, het feit dat behoefte en noodzaak aan ondersteuning per regio verschilt, is gezocht naar een manier om de ondersteuning zodanig in te zetten dat recht gedaan wordt aan vereiste prioriteiten en onderlinge solidariteit tot uiting komt.

Met andere woorden: elkaar te helpen waar dit kan, maar ook voldoende ruimte beschikbaar te houden om vernieuwingen te ondersteunen, geven de mogelijkheid de beroepsmatige ondersteuning steeds daar in te zetten waar die het hardste nodig is.

Allereerst: voor de contacten en de uitwisseling van informatie tussen regio en vereniging blijft een beperkte algemene beroepsmatige contactfunctie aan alle regio's nodig. Doel hiervan is:

- het verstrekken van informatie aan de regio over nieuwe of beschikbare ontwikkelingen/producten/ondersteuning in de vereniging,
- het adviseren van de regio over de basisondersteuning en de totstandkoming en realisatie van plannen.

Een consultant zou, uitgaande van de in 2003 beschikbare middelen, 10 dagdelen per jaar in de betreffende regio actief kunnen zijn.

Als we naast deze contactfunctie voor de resterende uren een verdeelsleutel ontwikkelen, hebben we de mogelijkheid de beroepsmatige ondersteuning gericht in te zetten.

Dit kan ingezet worden voor regio's die extra hulp nodig hebben, omdat het niet goed gaat, of voor regio's exwaar nieuwe ondersteuning wordt ontwikkeld, maar het verder prima loopt. Zo ontstaan twee uitersten:

1. De infrastructuur in de regio is absoluut onvoldoende .

In iedere regio komen vette en magere jaren voor. De regio kan een periode van extra ondersteuning gebruiken om weer 'van de grond' te komen. Het is de bedoeling de regio zo te ondersteunen dat ze weer op eigen kracht haar functie kan vervullen. Consultants kunnen dan het initiatief nemen om de leden van de regio bijeen te roepen. Ze hebben bijvoorbeeld

de bevoegdheid een regioraad uit te schrijven. Afhankelijk van de problematiek kan de verdere aanpak per regio en situatie verschillen.

Op deze manier consultants inzetten, zou voor een beperkte periode (maximaal 1 à 2 jaar) mogelijk moeten zijn. Doel hiervan is niet de uitvoering over te nemen, maar de regio te ondersteunen deze met eigen mensen en middelen neer te zetten.

2. De regio wil, binnen de beleidsprioriteiten van de vereniging, meewerken om bij nieuwe ontwikkelingen een voortrekkersfunctie op zich te nemen.

Het Landelijk bestuur kan, op basis van inhoudelijke verdelingscriteria of specifieke knelpunten in regio's, ook besluiten dat andere beleidsprioriteiten extra beroepsmatige ondersteuning verdienen. Besluiten hierover worden in de Landelijke Raad genomen. Binnen een periode van bijvoorbeeld 10 jaar kan iedere regio, naast de jaarlijkse reguliere contacten, extra ondersteuning ontvangen.

Wat hebben ondersteuners nodig?

Voor de veelheid van taken in de regio-ondersteuning zijn verschillende kwaliteiten en vaardigheden/competenties gewenst, vereist zelfs.

Afhankelijk van de persoon, de functie of taak en de situatie ter plaatse, kan het accent verschillen. Soms zal het accent met nadruk liggen op de contactuele kant, in een ander geval meer op beheersmatige aspecten of communicatieve vaardigheden. Het spreekt vanzelf dat hier bij de werving, selectie en training gelet wordt op de kwaliteiten die specifiek in de regio nodig zijn.

Op regioniveau moet sprake zijn van de volgende kwaliteiten:

Vaardigheden:

- administratieve/schriftelijke;
- financiële;
- analytische;
- planmatige/beleidsmatige;
- vergadertechnische;
- communicatieve/contactuele;
- organisatorische;
- leidinggevende/coördinerende;
- stimulerende;
- activerende;
- adviserende;
- samenwerkende (teamwork).

Ervaring in/met:

- facetten van (het spel van) Scouting;
- trainen, begeleiden, coachen;
- voorlichting/PR.

Aanbeveling 8

Blijf regio's de ruimte geven hun basisaanbod op eigen wijze te organiseren.

Aanbeveling 9

Bij het ontbreken van kaders en infrastructuur in de regio zal de beroepsmatige ondersteuning (vanuit het Landelijk Servicecentrum of één van de Scouting Steunpunten) zich primair richten op het (opnieuw) tot stand brengen van kaders en infrastructuur in de regio.

Aanbeveling 10

Regio's hebben recht op een beperkte algemene basisondersteuning vanuit de vereniging om contact te onderhouden en informatie uit te wisselen.

Aanbeveling 11

Zet (een gedeelte van) de huidige beroepsmatige regio-ondersteuning gericht in op basis van inhoudelijke verdelingscriteria. Het Landelijk bestuur neemt hierover besluiten voor meerdere jaren. De Landelijke raad toetst dit.

Aanbeveling 12

Sta met al degenen die ondersteuning bieden periodiek stil bij de vraag: welke ondersteuning heeft de ondersteuner nodig?

5 COMMUNICATIE

Uit het voorgaande zal duidelijk zijn dat communicatie en overleg basisvoorwaarden zijn. Het gaat dan om communicatie en overleg tussen Scoutinggroepen onderling - binnen de regio (regioraad), tussen regio's onderling bij interregionale samenwerking, tussen regio's opererend binnen een provincie, gezien de noodzaak voor contacten met de overheid, tussen de regio's op landelijk niveau (Landelijke raad), en tussen degenen die beroepshalve ondersteuning verlenen.

Gekozen is de communicatie tussen regio en landelijk niveau tot vijf thema's terug te brengen omdat:

- de vereniging dan niet verdrinkt in een veelheid van communicatielijnen en -kanalen;
- het dan overzichtelijker blijft;
- het dan voor kleine regio's ook mogelijk blijft aan overleg deel te nemen;
- iedere regio zijn eigen manier van organiseren en werken heeft en we dit in stand willen houden, maar af willen van een grote diversiteit aan functies die geregistreerd worden met dito foutkansen bij verzending van informatie.

Communicatie regio's en landelijk niveau

Communicatie is van wezenlijk belang:

- om wensen en ervaringen van Scoutinggroepen/-regio's kenbaar te maken;
- actuele informatie uit te wisselen;
- ervaringen te delen;
- coördinatie van ondersteuningsactiviteiten mogelijk te maken;
- voor visieontwikkeling en besluitvorming over vernieuwingen in het eigen werkveld.

De Landelijk-beleidsteams hebben hierbij een initiërende en coördinerende rol.

Regio's geven voor ieder van de vijf thema's twee of meer post- en e-mailadressen op waar de informatie over de betreffende thema's heen gestuurd wordt.

Voorgesteld wordt om voor de thema's:

1. bestuurlijk
2. communicatie
3. deskundigheid
4. spel en activiteiten en
5. middelen

minimaal één keer per jaar een landelijke bijeenkomst te organiseren waar alle medewerkers uit de regio's elkaar kunnen ontmoeten. Een maximum van twee tot drie keer per jaar is mogelijk. De opzet en het programma van deze bijeenkomsten kunnen tegemoetkomen aan een subverdeling per leeftijdsgroep of specialistisch onderwerp en communicatielijnen worden per thema afgestemd of gecombineerd.

Aanbeveling 13

Structureer overleglijnen tussen regio en LBT's in de vijf bovengenoemde clusters.

Aanbeveling 14

Breng per thema minimaal één keer per jaar een ontmoeting- en uitwisselingsbijeenkomst tussen de regio's en de LBT's tot stand.

Aanbeveling 15

Regio's geven voor ieder van de vijf thema's twee of meer post- en e-mailadressen op waar de informatie over de betreffende thema's heen gestuurd wordt.

Leden van de werkgroep:

Frits zur Kleinsmiede - Regio Rondon de IJssel

Dirk van der Meulen - Regio Fryslân

Andre Meijer - Regio de Langstraat

Peter Nieuwstraten - voorzitter Scouting Nederland

Louis van der Pal – Steunpuntbestuur Zuid Holland

Ruud Pfaff - Regio Hart van Brabant

Ton Vreeburg - onafhankelijk voorzitter

Marijke Hodes - ambtelijk secretaris